

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата педагогічних наук Старосельської Юлії Іванівни на дисертацію Боловацької Юлії Ігорівни «Особистісно орієнтоване виховання студентів у культурно-дозвіллевій діяльності вищого педагогічного навчального закладу», подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.07 – теорія та методика виховання

Сучасний напрям розвитку освіти в Україні характеризується переосмисленням багатьох поглядів і підходів, відмовою від деяких усталених традицій та стереотипів, зміною цілей освіти. З'являється потреба у новій генерації вчителів, які готові до партнерської взаємодії з учнями на засадах особистісного підходу.

У зв'язку з цим вища педагогічна освіта має створювати максимально сприятливі умови для підготовки вчителів, які володіють організаторськими та комунікативними якостями, здатні розкрити особистісний потенціал учнів, стимулювати необхідність їхнього духовно-культурного розвитку впродовж життя. Це і зумовлює актуальність теми дисертаційного дослідження Юлії Ігорівни Боловацької.

Дисертаційне дослідження виконано згідно з темою науково-дослідної роботи кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка «Виховний потенціал системи студентського самоврядування вищих навчальних закладів України» (номер державної реєстрації 0113U000365). Тему дисертації затверджено вченою радою Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 3 від 29 вересня 2011 р.) та узгоджено у бюро Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень із педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 8 від 25 жовтня 2011 р.).

Аналізуючи зміст наданої дисертаційної роботи важливо відзначити, що авторка у вступі чітко, коректно і послідовно розробила науковий понятійний апарат. Так, мета, об'єкт і предмет дослідження повністю узгоджуються між собою, визначені завдання послідовно відображають сформульовану мету, а структура викладу матеріалу дослідження є послідовною і системною, що свідчить про ґрунтовну обізнаність дисертантки із сутністю проблеми. Джерельна база дослідження

відрізняється різноманітністю та достатньою кількістю літературних джерел, що дозволило Боловацькій Ю. І всебічно розглянути проблему дослідження.

У першому розділі дисертаційного дослідження «Особистісно орієнтоване виховання студентів у культурно-дозвіллевій діяльності вищого навчального закладу як педагогічна проблема» здобувачкою здійснено аналіз існуючих теорій особистісно орієнтованого виховання майбутніх учителів та культурно-дозвіллевої діяльності, виокремлено та обґрунтовано критерії, показники та рівні особистісного розвитку майбутніх учителів у культурно-дозвіллевій діяльності.

У другому розділі «Експериментальне дослідження методики особистісно орієнтованого виховання студентів у культурно-дозвіллевій діяльності вищого педагогічного навчального закладу» дослідницею представлено зміст констатувального та формувального етапів експерименту; висвітлено методику особистісно орієнтованого виховання студентів у культурно-дозвіллевій діяльності вищого педагогічного навчального закладу; проаналізовано результати дослідження.

Варто відзначити комплексність підбраного діагностичного інструментарію для виявлення рівнів особистісного розвитку майбутніх учителів у культурно-дозвіллевій діяльності та доцільність застосування тренінгових методик у експериментальній роботі.

До найсуттєвіших наукових результатів дослідження слід віднести розроблену дисертанткою методику особистісно орієнтованого виховання студентів у культурно-дозвіллевій діяльності вищого педагогічного навчального закладу, сутністю якої є реалізація молодіжного проекту «Школа культурного дозвілля студентської молоді» та апробація технології конструювання культурно-дозвіллевих заходів. Запропонована авторська методика зорієнтована на забезпечення цілеспрямованості виховної роботи за напрямками культурно-дозвіллевої діяльності.

Викликають науковий інтерес авторські визначення контурних понять дослідження: «культурно-дозвіллева діяльність студентів вищого педагогічного навчального закладу», «культура дозвілля», «культурно-дозвіллева діяльність», «особистісно орієнтоване виховання студентів вищого педагогічного навчального закладу».

Подальшого розвитку в дисертаційній роботі набули шляхи удосконалення функціонування культурно-дозвіллевої діяльності вищого педагогічного навчального

закладу як чинника особистісного розвитку майбутніх учителів.

Варто підкреслити, що проведене дослідження має високу практичну значущість. Адже теоретично обґрунтована методика особистісно орієнтованого виховання студентів у культурно-дозвіллевій діяльності вищого педагогічного навчального закладу пройшла широку експериментальну перевірку, підтвердивши свою ефективність, й може бути реалізована для організації виховної роботи та культурно-дозвіллевої діяльності серед студентів в інших вищих навчальних закладах. Теоретичні положення та результати дослідження можуть бути використані при викладанні навчальних дисциплін, для укладання навчальних посібників та методичних рекомендацій.

Дисертаційна робота оформлена згідно з нормативними правилами. Автореферат повною мірою відбиває основні положення дисертації, його зміст та оформлення відповідають існуючим вимогам. Дослідно-експериментальні матеріали достатньо висвітлено за допомогою таблиць та графіків. Висновки, представлені в дисертації, свідчать про завершеність дослідження та відповідають поставленим завданням.

Основні теоретичні положення й висновки проведеного дослідження відображено в 21 науковій праці, із них 5 одноосібних статей у провідних наукових фахових виданнях України, стаття в зарубіжному періодичному виданні, 15 -- у матеріалах науково-практичних конференцій.

Даючи, в цілому, високу позитивну оцінку роботі, вважаю за потрібне висловити певні зауваження й побажання, а саме:

1. У дисертації слушно акцентована увага на співвідношенні особистісного та індивідуального підходів у вихованні (с. 32-35), однак доцільно було б більше уваги приділити аналізу особистісного розвитку майбутніх учителів у контексті культурно-дозвіллевої діяльності.

2. Майже не конкретизовано, як саме відбувався розподіл студентів вищих навчальних закладів на контрольні та експериментальні групи. Варто було б також навести детальну характеристику контрольних та експериментальних груп.

3. У висвітленні підходів до організації експериментального дослідження (с. 67) варто було б вказати рік проведення опитування студентської молоді та кількість респондентів.

4. Бажано було б розширити перелік показників критеріїв, оскільки показник

– це прояв критерію.

5. У тексті дисертації зустрічаються окремі стилістичні огріхи.

Водночас слід відзначити, що зроблені зауваження суттєво не знижують наукової і практичної цінності здійсненого дослідження. У цілому зроблено висновок про те, що представлена до розгляду наукова праця є актуальним, самостійним, завершеним дослідженням, що має наукову новизну та практичну значущість, є суттєвим внеском у розробку проблеми виховання студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

Дисертація «Особистісно орієнтоване виховання студентів у культурно-дозвілльєвій діяльності вищого педагогічного навчального закладу» відповідає вимогам до кандидатських дисертацій, зокрема пп. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, що дає підстави для присудження Боловацькій Юлії Ігорівні наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія та методика виховання.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри валеології

Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна

Ю. І. Старосельська

Підпис засвідчую.

Начальник відділу кадрів

С. М. Куліш